prima instanță: Judecătoria Căușeni (sediul Anenii Noi), judecător Andrei Mocanu

dosarul nr.2r-410/26
2-26000457-02-2r-25022026

D E C I Z I E

07 mai 2026
mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului Serghei Dimitriu
Judecătorii Violeta Gîrleanu și Constantin Roșca

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de avocatul Olesea Negru, reprezentantul recurentului Olga Boțu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Olesea Negru, reprezentantul reclamantului Olga Boțu către Gheorghe Boțu, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud-Est privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere,

împotriva încheierilor Judecătoriei Căușeni (sediul Anenii Noi) din 06 ianuarie 2026 cu privire la respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat și din 03 februarie 2026 prin care cererea de chemare în judecată a fost restituită,

a c o n s t a t a t:

1. La data de 02 ianuarie 2026, avocatul Olesea Negru, reprezentantul reclamantului Olga Boțu a depus cerere de chemare în judecată către Gheorghe Boțu, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud-Est privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere (f.d.2-3).

Soluția instanței de fond:

2. Prin încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Anenii Noi) din 06 ianuarie 2026, s-a respins cererea reclamantei cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, fiindu-i acordat un termen de 7 zile pentru înlăturarea neajunsurilor (f.d.4).
3. Prin încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Anenii Noi) din 03 februarie 2026, a fost restituită cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Olesea Negru, reprezentantul

reclamantului Olga Boțu către Gheorghe Boțu, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud-Est privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere (f.d.6-6 verso).

Solicitarea recurentului:

4. La data de 16 februarie 2026, avocatul Olesea Negru, reprezentantul recurentului Olga Boțu, a declarat recurs împotriva încheierilor Judecătoriei Căușeni (sediul Anenii Noi) din 06 ianuarie 2026 și 03 februarie 2026, solicitând admiterea recursului, casarea încheierilor, cu remiterea cauzei la etapa de primire a cererii de chemare în judecată (f.d.8-9).

Argumentele recursului:

5. În motivarea recursului, avocatul Olesea Negru, reprezentantul recurentului Olga Boțu, a invocat netemeinicia soluției instanței de fond privind respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, susținând că restituirea cererii de chemare în judecată din cauza incapacității financiare a reclamantei constituie o îngrădire a dreptului acesteia de acces la justiție.

A relevat că având în vedere situația de vulnerabilitate în care se află reclamanta, cuantumul taxei de stat datorate este unul semnificativ, iar aceasta nu dispune de posibilitatea financiară de a o achita. În susținerea cererii au fost prezentate adeverința privind componența familiei și ancheta socială a familiei. Totodată, a menționat că soțul reclamantei a abandonat familia, iar aceasta nu are posibilitatea de a se angaja, având în îngrijire copiii minori, dintre care unul este sugar, familia fiind întreținută de actualul concubin al reclamantei, care realizează un venit modest.

Aprecierea instanței de recurs:

6. Examinând cererea de recurs înaintată de avocatul Olesea Negru, reprezentantul recurentului Olga Boțu, analizând legalitatea și temeinicia încheierilor atacate și prin prisma actelor din dosar, Colegiul judiciar conchide că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierilor din 06 ianuarie 2026 și 03 februarie 2026, reieșind din considerentele ce succed.
7. Conform art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.
8. În conformitate cu prevederile art.427 lit.b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.
9. Din materialele cauzei, instanța de recurs constată că la data de 02 ianuarie 2026, avocatul Olesea Negru, reprezentantul reclamantului Olga Boțu a depus cerere de chemare în judecată către Gheorghe Boțu, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud-Est privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei

de întreținere (f.d.2-3).

10. Prin încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Anenii Noi) din 06 ianuarie 2026, s-a respins cererea reclamantei cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, fiindu-i acordat un termen de 7 zile pentru înlăturarea neajunsurilor și, anume: anexarea bonului de plată a taxei de stat în mărime de 500 lei pentru pretenția privind desfacerea căsătoriei și taxei de stat în mărime de 200 lei pentru cerința privind stabilirea domiciliului copiilor minori (f.d.4).
11. Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Anenii Noi) din 03 februarie 2026, în temeiul art.171 alin.(2) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Olesea Negru, reprezentantul reclamantului Olga Boțu către Gheorghe Boțu, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud-Est privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere, a fost restituită (f.d.6-6 verso).
12. În acord cu prevederile art.166 alin.(1) Cod de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.
13. Potrivit art.171 alin.(1) Cod de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.1) lit. a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.
14. Alin.(2) al aceluiași articol prevede că dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.
15. Așadar, Colegiul judiciar analizând situația de fapt din prezenta speță în raport cu prevederile normelor de drept enunțate, ajunge la concluzia că soluția instanței de fond este una neîntemeiată și pripită.
16. În susținerea opiniei enunțate, Colegiul menționează că prin cererea de chemare în judecată depusă la 02 ianuarie 2026, avocatul Olesea Negru, reprezentantul reclamantului Olga Boțu a fost formulat următoarele cerințe:

1) desfacerea căsătoriei înregistrată la 05 mai 2009 cu nr. 2 de către Primăria Botnărești, r-ul Anenii Noi dintre Boțu Olga și Boțu Gheorghe;
2) determinarea domiciliului copilului minor ***** născută la ***** cu mama Boțu Olga;
3) a încasa de la Boțu Gheorghe în folosul Olgăi Boțu a pensiei de întreținere a copiilor minori comuni ***** născut la ***** și ***** născută la ***** în mărime de a câte 3000 lei lunar pentru fiecare copil începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea de către copii a vârstei majoratului;
4) a scuti pe Boțu Olga de la plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.

17. Conform Deciziei3393/ACC din 09 decembrie 2025, Boțu Olga este beneficiar al asistenței juridice garantate de stat, conform solicitării nr. 3393/ACC din 09 decembrie 2025.
18. Completul de judecată al Curții de Apel Centru reține că prin încheierea din 06 ianuarie 2026, prima instanță a respins cererea reclamantei privind scutirea de la plata taxei de stat, fără a examina în mod efectiv și coroborat circumstanțele invocate de aceasta și înscrisurile prezentate în susținerea cererii, care vizează situația sa materială și familială a Olgăi Boțu.
19. Or, potrivit prevederilor art.85 alin.(4) din Codul de procedură civilă, soluționarea cererii de scutire de la plata taxei de stat urmează a fi realizată în funcție de situația materială a persoanei și de probele prezentate în acest sens. Prin urmare, instanța urma să verifice în concret dacă, raportat la situația materială și familială a potențialei reclamante, achitarea taxei de stat constituie o sarcină financiară pe care aceasta nu o poate suporta fără a afecta posibilitatea efectivă de a-și exercita dreptul de acces la instanță.
20. În speță, din materialele cauzei rezultă că Olga Boțu beneficiază de asistență juridică garantată de stat, fapt confirmat prin Decizia nr. 3393/ACC din 09 decembrie 2025. Totodată, la dosar au fost prezentate acte referitoare la componența familiei și ancheta socială, din care rezultă existența unei situații materiale dificile. Potențiala reclamanta are în îngrijire copii minori, dintre care unul este sugar, iar potrivit susținerilor acesteia, nu dispune, în prezent, de posibilitatea de a se angaja, familia fiind întreținută, inclusiv, din veniturile actualului concubin, care sunt modeste.
21. Aceste circumstanțe, analizate în ansamblul lor, denotă că obligația de achitare a taxei de stat, chiar dacă reprezintă o condiție procedurală prevăzută de lege, trebuie apreciată prin prisma capacității reale a reclamantei de a o suporta.
22. Colegiul subliniază că accesul la instanță constituie un element al dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenția europeană a drepturilor omului. Condițiile procedurale referitoare la plata taxelor judiciare sunt admisibile în măsura în care urmăresc un scop legitim și păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit, fără a restrânge dreptul de acces la instanță într-o asemenea măsură încât esența acestuia să fie afectată.
23. Prin urmare, în situația în care persoana demonstrează, prin probe pertinente și concludente, că nu dispune de mijloace financiare suficiente pentru achitarea taxei de stat, instanța este obligată să examineze în mod concret această situație și să decidă asupra cererii de scutire prin raportare la circumstanțele individuale ale cauzei. Or, în prezenta speță, prima instanță nu a dat o apreciere suficientă probelor prezentate și circumstanțelor personale și familiale invocate de potențiala reclamantă, fapt ce a determinat o restrângere disproporționată a posibilității acesteia de a-și exercita dreptul de acces la justiție.
24. În aceste condiții, Colegiul concluzionează că încheierea din 06 ianuarie 2026, prin care a fost respinsă cererea de scutire de la plata taxei de stat, este neîntemeiată, iar încheierea ulterioară din 03 februarie 2026, prin care cererea de chemare în judecată a fost restituită ca urmare a neachitării taxei de stat, este, de asemenea, neîntemeiată.

25. În acest context, principiul proporționalității impune instanțelor obligația de a asigura un echilibru între cerințele procedurale și dreptul părților la un acces efectiv la justiție.
26. În consecință, având în vedere că soluția pronunțată de prima instanță este pripită, Completul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierile Judecătoriei Căușeni (sediul Anenii Noi) din 06 ianuarie 2026 și 03 februarie 2026, cu remiterea cauzei în același complet de judecată, la etapa de primire a cererii de chemare în judecată.
27. În conformitate cu prevederile art.427 lit.b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Olesea Negru, reprezentantul recurentului Olga Boțu.

Se casează încheierile Judecătoriei Căușeni (sediul Anenii Noi) din 06 ianuarie 2026 și 03 februarie 2026, emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Olesea Negru, reprezentantul reclamantului Olga Boțu către Gheorghe Boțu, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud-Est privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere, cu remiterea cauzei în același complet de judecată, la etapa de primire a cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului Serghei Dimitriu

Judecătorii Violeta Gîrleanu

Constantin Roșca